

Katedra: Religionistiky

Akademický rok: 2013/2014

Posudek vedoucího bakalářské práce

Pro: Andreu Kačalkovou

Studijní program: Filosofie

Studijní obor: Religionistika

Název tématu: **Náboženský sionismus**

Předložená práce Andrey Kačalkové představuje solidní sondu do fenoménu „náboženského sionismu“, což je z odborného pohledu „moře“ protichůdných názorů, vyhrocených diskuzí, interpretací historických událostí, které jsou mnohdy ideologicky a nábožensky zabarvené. Celá práce v podstatě spočívá na analýze, tj. hledání charakteristických rysů sionismu, u tří představitelů, kteří jsou dle pramenů i odborných studií považováni za představitele „různých“ myšlenkových proudů: Achad ha-Am (náboženský sionismus, kap. 5), Theodor Herzl (sekulární sionismus, kap. 6) a Ješajahu Leibowitz (kritik sionismu, kap. 7). Ze všech tří analýz v podstatě vyplývá, že všichni tito myslitelé navazují na středověkou diskuzi mezi Jehudou ha-Levim (kap. 3) a Moše ben Majmonem (kap. 4), někteří na tyto středověké autory explicitně poukazují (Leibowitz). Zmíněné analýzy navíc ukazují, že vhodným příkladem ke studiu *náboženského sionismu* je hnutí *Guš emunim* (kap. 8). Celou práci autorka doplnila analýzou pojmu *Sijón* (kap. 1) a *sionismu* (kap. 2). Vlastní komparace je vložena částečně do kap. 8 a především pak do samotného závěru, což je v takto koncipované práci možné.

Za ocenění stojí, že se autorka neomezuje v závěru na pouhé zopakování faktů, ale pokouší se poukázat na paralely a polemické roviny jednotlivých autorů v širším kontextu. Na některých místech se autorka dopouští přílišných zjednodušení, např. význam plnění *micvot* u Jehudy ha-Leviho (s. 74), nebo formulace: „*To, že Židé přijdou do nové země „bez ničeho“, Herzla nezajímalo,*“ (s.

76). Opak je pravdou, tím se měla zabývat instituce nazvaná *Jewish Company*, tj. jeden z ústředních orgánů židovské správy.

K předložené práci mám další kritické připomínky: I. Ad struktura práce: Naznačená logická struktura práce (viz výše), není v úvodu práce explicitně zmíněna a podrobně popsána. Z obsahu práce může mít čtenář pocit, že koncept sionismu je v podstatě už středověká záležitost a jen velmi pozvolna autorka tuto představu čtenáři objasňuje. Proto by bylo dobré, již samotný obsah práce strukturovat jinak, např. do jednotlivých částí a v úvodu vysvětlit jejich logické propojení. Rovněž by bylo vhodné přiznat podrobný postup a strukturu argumentace, což by přispělo k větší orientaci a přehlednosti celé práce.

II. Ad jazyková úroveň práce: V práci se objevují:

- 1) zavádějící formulace, ve kterých autorka užívá odlišných pojmů pro tutéž věc, jako: „*základní myšlenky sionismu*“ avšak v navazující větě jde už o „*základní pilíře*“;
- 2) nešťastné formulace, jako „*politický sionismus není jediným odvětvím sionismu*“ (s. 10), „*Slovo Sijón se mnohokrát objevuje ve Starém zákoně, v Tanachu.*“ (s. 13), „*esence mesianistů*“ (s. 71), co je tím myšleno?;
- 3) gramatické chyby, jako: nabýzí (s. 10), nabýzejí (s. 77), Zábývá (s. 10), spojení „*komparaci náboženstvích knihy*“ (s. 11), osmy kapitol (s. 11), spojení „*Židovští nacisté*“ (s. 68) není napojeno vůbec na větnou konstrukci aj.;
- 4) vlastní jména autorů jsou napoprvé uvedena jen příjmením někdy s chybou jako: Nordau a Jabotinsky (místo správného Žabotinsky);
- 5) hodnotící tvrzení jako: „*Tyto monografie často vytvářejí mylné a hanlivé interpretace, čímž se snaží podpořit svou vlastní existenci*“, (s. 10);
- 6) nesrozumitelné věty, jako: „*Definování státu skrze stát a ne skrze národ označoval za fašismus a židovský nacionalismus.*“ (s. 77);
- 7) chybně vyvozené závěry z pramenných textů, jako: „*Mír může být nastolen teprve tehdy, uzná-li zbytek světa židovského Boha jako jediného*“, avšak text Amnona Rubinsteina uvádí: „*Koncepce míru tkví v uznání všech nežidů, že židovský Jeruzalém je jejich duchovní hlavní město.*“ (s. 72).

Závěrem: Na práci Andrey Kačalkové je dobře patrné, že byla sepsána na základě soustředěného studia pramenů a solidní analýzy primární i sekundární literatury. Celkový dojem z práce kazí jen nejasnosti ve struktuře práce a její jazykové nedostatky, které bohužel nelze považovat s ohledem na jejich rozsah za marginální. Práci však doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako *velmi dobrou*.

V Praze 15. 8. 2014

Mgr. Štěpán Lisý, M. A., Th. D.